

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/79/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614203071
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614203071.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: 1/ R. M., nar. XX.X.XXXX a 2/ F. M., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom S. XXX/X, XXX XX X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 5750,41 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 6C/121/2014-91 zo dňa 28.10.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa a vracia vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5 750,41 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.6.2010 do 6.8.2012 vo výške 179,80 eura a s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5 750,41 eura od 7.8.2012 do zaplatenia a trovy konania vo výške 1 498,26 eura na účet jeho právneho zástupcu TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., č. 0634180664/0900, IBAN: SK 1109000000000634180664, SWIFT kód: GIBASKBX vedeného v Slovenskej sporiteľni, a.s., VS: 452061744, to všetko v mesačných splátkach po 70 eur vždy do 15. dňa v mesiaci od právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 153a ods. 1, § 157 ods. 4, § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal návrhom podaným dňa 2.6.2014 zaplatenia sumy 5 750,41 eura s príslušenstvom.

Žalovaný 1/ pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že trvajú spolu so žalovanou 2/ na svojom písomnom vyjadrení, nárok žalobcu uznávajú čo do dôvodu a do výšky. On je v súčasnosti nezamestnaný a žalovaná 2/ poberá invalidný dôchodok vo výške 198 mesačne a pracuje v chránenej dielni, kde jej príjem je 250 - 300 eur. Požiadala súd, aby ich zaviazal splácať dlh v mesačných splátkach po 70 eur mesačne.

Vychádzajúc z platného hmotnoprávneho úkonu žalovaných, ktorým žalovaní uznali písomne a pred súdom nárok žalobcu, súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom pre uznanie a návrhu žalobcu vyhovel. Žalovaným povolil splácať žalobcovi dlžnú sumu po 70 eur mesačne, pri povolení splátok vzal do úvahy skutočnosť, že žalovaný 1/ je nezamestnaný, nemá žiaden príjem a žalovaná 2/ poberá invalidný dôchodok vo výške 198 mesačne a pracuje v chránenej dielni, kde jej príjem je 250 - 300 eur. Táto

zlá finančná situácia nedovoľuje žalovaným splatiť celý dlh naraz. Povolenie splátok v danom prípade nemôže vážne zasiahnuť do hospodárskych pomerov žalobcu.

O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane žalovaných z dôvodu neúplného zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že v spotrebiteľských veciach súd zastáva významnú funkciu pri ochrane spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami, a to ex offo. V spotrebiteľských veciach nie sú splnené podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie. Poukázal na ust. § 172 ods. 9, § 153b ods. 5 písm. d), § 153a ods. 3, § 99 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. V súdnej veci by súd nemohol schváliť súdny zmier, ktorým by priznal plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a akceptoval by nekalé obchodné praktiky dodávateľa. Namietal skutočnosť, že predmetný úver je bezúročný a nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Žalobca si uplatňuje sumu vyššiu, než je výška nepremičaných splátok, súd však nepostupoval podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., kedy mal z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie nárokov. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v zmysle § 93 ods. 6 O.s.p. bez súhlasu hlavného účastníka vedľajší účastník nie je oprávnený podať odvolanie. Združenie takýto súhlas k podanému odvolaniu nepriložilo, nesplnilo teda podmienky uvedené v tomto ustanovení. Uvedený nedostatok nie je možné zhojiť výzvou zo strany súdu adresovanou žalovanému na vyjadrenie súhlasu s podaným odvolaním, čo vyplýva z ust. § 93 ods. 3 O.s.p.. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8 Cdo 63/2013, 6 Cdo 77/2014, 7 Cdo/253/2014. Odvolanie vedľajšieho účastníka bez súhlasu hlavného účastníka je právne neúčinné a súd by ho mal ako podané neoprávnenou osobou odmietnuť. Súhlas nemôže byť nahradený nečinnosťou hlavného účastníka. V predmetnej veci bol vydaný rozsudok pre uznanie, voči ktorému podľa ust. § 202 ods. 1 O.s.p. nie je prípustné odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd podané odvolanie odmietol. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Odvolací súd vyzval žalovaných 1/ a 2/, aby sa vyjadrili, či s podaným odvolaním súhlasia. Dňa 09.04.2015 bolo odvolaciemu súdu doručené podanie žalovanej 2/, v ktorom uviedla, že s odvolaním vedľajšieho účastníka súhlasí. Tento súhlas je možné, s poukazom na nerozlučné spoločenstvo žalovaných považovať aj ako súhlas žalovaného v 1/ rade, keďže úkony žalovanej v 2/ rade platia aj pre žalovaného v 1/ rade (§ 91 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd konštatuje, že voči predmetnému rozsudku je odvolanie prípustné v zmysle § 202 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), nakoľko odvolanie bolo podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nesplnenia podmienok na vydanie rozsudku pre uznanie. Zároveň odvolanie podané vedľajším účastníkom na strane žalovaných je potrebné považovať s poukazom na ust. § 93 ods. 4 O.s.p. a výslovný súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje s podaným odvolaním za odvolanie podané oprávnenou osobou, ktoré vyvoláva právne účinky v zmysle § 203 ods. 1 O.s.p.. Pokiaľ žalobca poukazuje na ust. § 93 ods. 3 a 6 O.s.p. účinné od 01.01.2015, k tomuto odvolací súd uvádza, že Občiansky súdny poriadok účinný v čase podania odvolania vedľajším účastníkom (08.12.2014) explicitne nestanovoval povinnosť doloženia súhlasu hlavného účastníka k odvolaniu podanému vedľajším účastníkom.

Odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Podľa § 99 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak to povaha vecí pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmerom.

Podľa § 99 ods. 2 O.s.p. súd rozhodne o tom, či zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore s právnymi predpismi. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 153a ods. 1 O.s.p. ak počas konania žalovaný uzná pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ alebo ak sa žalobca vzdá pred súdom svojho nároku, súd rozhodne rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku.

Podľa § 153a ods. 3 O.s.p. rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku nemožno rozhodnúť spor, ktorý účastníci nemôžu skončiť súdnym zmerom.

Podľa § 153b ods. 5 písm. d) O.s.p. rozsudkom pre zmeškanie nemožno rozhodnúť v spore, v ktorom sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

Podľa § 172 ods. 9 O.s.p. ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

V predmetnom konaní súd prvého stupňa rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie. Z ust. § 153a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 99 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je možné jednoznačne vyvodiť, ktorý spor možno rozhodnúť rozsudkom pre uznanie, vychádzajúc však z ust. § 153b ods. 5 písm. d) a § 172 ods. 9 O.s.p. má odvolací súd za to, že medzi takéto spory je potrebné zaradiť tie, v ktorých si žalobca uplatňuje práva v rozpore s právnou úpravou zameranou na ochranu spotrebiteľa.

Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať ex offio nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 28, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32).

Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie stav, keď sa v občianskom súdnom konaní účastníkovi nepriznajú tie práva, ktoré mu zákon priznáva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 140/2011 zo dňa 6.10.2011 a 4Cdo 165/2011 zo dňa 28.9.2011).

Nemusí ísť pritom o stav, keď sa účastníkovi postupom súdu zmarí nejaký procesný úkon, ktorý sa viaže na jeho aktivitu (napr. neumožní záverečný prednes, nedôvodne odmietne odvolanie), ale tiež o stav, keď súd má poskytnúť právam a právom chráneným záujmom účastníka ochranu aj bez návrhu a neurobí tak.

V prípade spotrebiteľských sporov nie je uznanie dlhu žalovaným - spotrebiteľom pred súdom skutočnosťou, ktorá by zbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú, a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a pod..

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvého stupňa, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom na základe uznávacieho prejavu žalovaných nebol správny, nakoľko súd prvého stupňa neskúmal, či predmetný spor nemá spotrebiteľský charakter. Bez toho, aby súd náležite zistil túto okolnosť, nemohol ani vyhodnotiť a zaoberať sa dôvodnosťou aplikácie právnych noriem o ochrane spotrebiteľa, čím v konečnom dôsledku došlo k odopretiu práva účastníkov na súdnu ochranu.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Podľa § 226 O.s.p. súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Úlohou súdu prvého stupňa bude posúdiť postavenie žalovaných v rámci zmluvného vzťahu so žalobcom z toho hľadiska, či nejde o spotrebiteľov. V prípade, ak súd prvého stupňa dospeje k záveru, že žalovaným je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľov, bude následne potrebné skúmať dôvodnosť podanej žaloby, a to najmä s ohľadom na právne normy zabezpečujúce zvýšenú ochranu spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany. V ďalšom konaní rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.